

Prædiken til juleaftensdag 2022 v. *Alex V. Nielsen*
Vester Aaby kirke kl. 14.30
Tekster Es. 9,1-6a og Luk. 2,1-14
Salmer 94,104,119 og 120

Prædiken

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn – Amen.

Hvor er det skønt efter de seneste års bøvl og besvær atter, at kunne samles her i Vester Aaby kirke og fejre jul. For lad mig bare sige det rent ud – videogudstjenester fra en tom kirke bliver aldrig min kop te. Glæden ved dét, er jo nærmest sådan en slags surrogatglæde, der blot skal bevise overfor andre, at præsten trods nedlukningen stadig laver en smule for sin løn.

Ganske vist er det den samme tekst, men det er som om, den ikke rigtigt vil folde sig ud, når man står her helt alene. Som om der er en mislyd, når man siger: *Se jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket.*

Ensom stående på en prædikestol bliver det snarere til forkyndelsen af *en lille* glæde, der er forbeholdt nogle få voksne og på den måde er det uhyre svært at få den sande juleglæde til at spire frem.

Derfor er det en ekstra stor glæde i år, atter at se så mange mennesker i kirken og igen høre hele folket synge med på de kendte julesalmer – Dejligt atter at skue ind i børnenes forventningsfulde ansigter.

Det er nemlig endelig blevet juleaftensdag og lige om lidt er det selve juleaften. Juleaften er selve glædens fest.

Adventstidens mange forberedelser er forhåbentlig vel overstået. Julemaden står sikkert allerede nu og steger i ovnen - gaverne er forhåbentlig i hus og forventningerne er i top, Julen kræver forberedelse og rettidig omhu, som en kendt mand har sagt det.

Alt må forløbe planmæssigt, så det kan blive jul på den helt rigtige måde. Det skulle jo gerne være, som det har været så mange gange før.

Man fristes nærmest til at sige:

*Drej kun universet helt omkring,
vend kun op og ned på alle ting,
jorden med, thi den er falsk og hul,
rør blot ikke ved min gamle jul,*

Nu kunne man efter denne højstemte indledning let forledes til at tro, at mit ærinde på en dag, netop, hvor så mange mennesker er samlet i kirken, er at forkynde en slags kirkelig wokeisme, men det er absolut ikke min hensigt at udskamme juleglæden som falsk og hul og som glemt i en hæsblæsende præstationskultur.

Nej! mit ærinde er snarere, at dvæle lidt ved selve glæden, som det, der gør livet stort og rigt. Glæden som selve det, der giver livet mening.

For hvad er i grunden glæde? Er glæde overhovedet noget, der kan forklares eller er glæde ikke snarere noget, der kun kan opleves?

Selvfølgelig er glæde da en følelse. En lys og rar følelse af at tingene er, som de skal være og at livet trods alle dets skyggesider alligevel er værd at leve. En følelse af, at livet er langt større end det, der truer med at lægge det øde.

Men i virkeligheden er glæde langt mere end bare en følelse. Glæden er langt større end jubel og begejstring. Sand glæde er ikke bare en lalleglad JU – HU stemning – en følelse af fremtidsoptimisme, men grunder i virkeligheden langt dybere.

Glæden er faktisk et mysterium, som ord slet ikke magter at favne. Glæde er ikke noget, vi kan bestille eller beslutte os for. Glæde er noget, der fødes i os af noget udenfor os selv. Noget vi jo passende kunne kalde Gud. Glæde er en suveræn livsytring skyder glæden pludselig op, også når livet ikke gnidningsfrit haster frem i overhalingsbanen.

Sorg og glæde er nemlig ikke hinandens modsætninger, for hvis man ikke kan glædes, kan man jo heller ikke sørge.

I glædestårererne genoprettes det uoprettelige på en underfuld måde, når glædens lys pludselig skinner gennem tårene, mens minderne fortæller om noget dyrebart og værdifuldt, som engang var.

Dette være ikke sagt, for at negligere, at for nogle er julen en svær tid. Et sted, hvor man bliver mindet om alt det som engang var eller om de personer, der engang var, men som nu ikke længere findes.

Dertil kommer så frygten for, at man kommer til at ødelægge de andres glæde, ved at sorgen spærrer for andres glæde.

Samtidig kan andres ubekymrede juleglæde gøre det være svært at finde sig til rette blandt andre, men alligevel kan miraklet ganske uventet ske, og pludselig bryder glæden alligevel ganske uventet frem på samme måde som en solopgang bryder frem midt gennem sorgens mørke.

Man siger ofte, at den største glæde er forventningens glæde, men så kunne man jo samtidig tilføje, at den største skuffelse, i så fald må være forventningens største skuffelse.

Særligt her juleaften er der skruet op for forventningerne, men dermed lurer også frygten for, at man skuffes. Bliver børnene nu rigtigt glade for deres julegaver – Bliver maden perfekt – Kan vi nu afholde os fra politiske diskussioner og kan onkel Knud nu vise mådehold i omgangen med de våde varer?

Forventningens glæde er stor, men det kan skuffelsens bitre erfaring til gengæld også være.

Jeg tror i virkeligheden, at de største glæder netop kommer i dét, man ikke forventer. De steder, hvor man intet forventede, og så alligevel fik det hele til sidst.

Det sted, hvor ens kærlighed, blev gengældt uden at man havde set det komme eller dér, hvor man pludselig møder tilgivelsen, selvom man godt vidste, at man havde handlet galt.

Lige der, indser man ydmygt, at man ikke selv er universets centrum.

lige dér kan glæden pludselig skyde op som en blomst af den frosne jord.

Lige dér, hvor man indså, at man fejlede, men at miraklet så alligevel skete.

Glæden vokser nemlig bedst på de ydmyge steder.

Børn kan minde os om det. Bevares!

Børn kan være egoistiske, men børn er dog alligevel helt på det rene med, at de ikke kan klare sig uden hjælp udefra. Børn er som et spejl af juleevangeliets budskab. De kommer ind i verden og véd at de er hjælpeløse og alligevel formår de at være budbringere for glæden.

Børn kan forkynde evangeliet bedre end nogen præst nogensinde vil formå at gøre det.

Forleden havde vi her i kirken besøg af dagplejebørnene her i sognet. Det havde været en lidt besværlig morgen. Telefonen ringede med ligegyldigheder og jeg var bagud med nogle ting, som mest af alt havde karakter af pligtgerninger.

Da vi så stod i kirken og krybbespillet gik i gang, skete der noget forunderligt. Først stod de små poder ganske forfærdede, da der ikke var plads til Josef og Maria i herberget. Deres mimik røbede at de var grebet over forfærdelse over den kolde afvisning, der blev parret til dels.

Men da de så så, at barnet var kommet godt til verden i den internistiske papkasse-stald, blev deres glæde pludselig spontan og de lyste af begejstring.

Jeg stod og stirrede på de små og i samme øjeblik forsvandt alle mine besværlige tanker, og jeg følte glæden strømme helt ud i fingerspidserne. Ganske uventet var glæden blevet født i mit hjerte.

Det var som om englens ord lød ud i rummet: Se jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket. Julens budskab i et simpelt krybbespil og straks blev glæden jordens gæst.

For 2000 år siden gik folk rundt i Jerusalem og glædede sig til, at en frelser skulle befri dem fra besættelsesmagts tyranni.

Man skulle kalde ham Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste.

Stort skulle hans herredømme være og freden skulle være uden ophør over Davids trone og over hans rige.

Men Gud tog fusen på dem alle og lod sig i stedet føde under de mest ringe og fornærede forhold – målt efter vores normale målestok. De havde glædet sig, spørgsmålet var bare om det var den rigtige glæde, de havde glædet sig til.

For Gud kom ikke med en stor kriger – I stedet trådte han selv ind i verden som et lille barn.

Men måske var det netop for at åbne vore øjne for at magt, rigdom og vore besiddelser kun kan være en slags surrogat glæder - måske var det netop derfor, at han blev født et ydmygt sted midt under kejser Augustus' storslåede ambition om at indføre et datidigt folkeregister.

Forventningerne slog fejl og sådan var det vel også for Maria.

Gravid uden for ægteskabet med de problemer, som det med garanti har medført i et oldtidssamfund nærede hun vel næppe de store forventninger om at glædes. - en lang rejse på æselryg og så når hun endelig kom frem beskeden om, at der ikke var plads i herberget og så blive henvist til at holde fødestue i en stald.

Forventninger på det absolutte nulpunkt og alligevel har glæden sikkert gennemstrømmet hende, da hun så det lille barn i krybben.

For dét er jo netop, hvad børn kan. De formår at sprede glæde, dér hvor man mindst venter det. Det mirakel så jeg forleden, da dagplejebørnene var på besøg.

Kig jer omkring og se børnenes glade ansigter og så vil I sikkert selv erfare selve julens under.

Lad os bede Gud om styrke og tro til også at kunne se julens budskab under fra et barns perspektiv og dermed få del i den sande juleglæde.

Lad os dele børnenes begejstring og se!

Gud lader underet spire frem, - En glæde, som i sandhed er for hele folket.

Glædelig jul til jer alle!

Amen.